

De werkplaats van Kaal Masten, waar desgewenst ook patronen in kleur op de masten aangebracht kunnen worden.

Nooit meer 'saai maar degelijk'!

Fraai en degelijk

In horecagelegenheden is het zonneklaar dat de kleurstelling en de verlichting sterk bepalend zijn voor de beleving door de bezoekers. Er zijn gelegenheden waar investeringen van meer dan een ton gewoon als aanloopkosten beschouwd worden om in de smaak te vallen bij het bezoekend publiek. Opvallend genoeg geldt in de openbare ruimte vaak nog dat de verlichting en bijbehorende kleuruitvoering de sluitpost van de conceptvorming zijn, als er überhaupt al over wordt nagedacht. VOM-lid Kaal Masten levert een strijd voor het publiek belang: geen windmolengevecht, maar een strijd tegen de saaiheid van de standaardoplossing.

Jos van den Hurk werkt aan meer variatie in de buitenruimte.

Algemeen directeur Jos van den Hurk loopt heel wat jaren mee 'in de openbare ruimte'. "Ik zit al heel lang in dit vak en dan heb je lang te maken met stadsarchitecten en inrichters van de openbare ruimte. Die willen iets moois, je pakt dan een brochure en vervolgens komen de meest vreemde zaken. Iets dat in Spanje past hoeft hier niet te passen. Bijvoorbeeld houten masten die in dit klimaat na korte tijd sterk achteruitgaan, dan is dat kapitaalvernietiging. De vormgeving is vaak heel erg arm bij masten, het is vaak puur 'standaard-functioneel'. Het zijn ook meestal techneuten die de inrichting verzorgen, en ineens denken die: 'o ja, er moet ook nog verlichting bij'. Het moet dan zes meter hoog en ze kijken alleen nog welke lamp er in moet. En dan staat het er, en is het een saai bedoeining. Daarom zeg ik: laat ons er nou bij betrokken zijn!"

SFEERBEVORDEREND BEZIG

Het is een lange weg geweest om tot een aanbod te komen waarmee in de markt gewerkt kon worden, zodanig dat het niet meer alleen om prijs en gewoonte ging. "Ik voelde me een roepende in de woestijn, en dacht: 'hoe kan ik dat nou een handvat geven om het te structureren voor de inrichters van de openbare ruimte?' We kwamen uiteindelijk op het idee van een databank, ook als een stukje studie voor mezelf." Het ontwikkelen van de visualiseringssoftware was een afstudeerproject, over deze databank is meer te lezen in het artikel dat in het kader van Thema Beroepsopleidingen verscheen: "Een plaatje zegt meer dan 1.000 woorden", juni 2009, p. 14-15). "Ook voor Kaal Masten was het een leerproces. Ik wil de bewustwording bereiken van wat een lichtmast betekent bij de invulling van de openbare ruimte.

Een koffer met stalen in steenpatroon.

Houtnerfpatronering laat de paal opgaan in zijn achtergrond en ziet er van dichtbij ook nog eens mooi uit.

Ze staan altijd op zichtbare plekken. En als je een keuze maakt, dat je dan zo een totale uitstraling krijgt. Met heel beperkte middelen kun je veel bereiken. Aan gevels wordt veel gedaan. En aan bestrating," zo geeft hij de achtergestelde status van de openbare verlichting aan. "Met name de bewustwording van de beslissers in dit vakgebied: stadsarchitecten, ingenieursbureaus, civieltechnici, gemeenteambtenaren en provincieambtenaren. Bij de visualisering gaat het vooral om de vormgeving, de bewustwording: wat wil een gebruiker van de openbare ruimte eigenlijk?" Vaak weten de verschillende betrokkenen van elkaar ook niet welke afwegingen op welke wijze gemaakt worden. De kosten van een sfeerbevorderende en een aangezichtsonderbrekende openbare verlichting kunnen nagenoeg gelijk zijn, dat kan bijvoorbeeld in een kostencalculatie op jaarbasis slechts 5% schelen.

HET BEHOUD VAN JE LAK, HET BEHOUD VAN JE AANBLIK

In het visualiseringsprogramma zijn kleuren uiteraard ook te veranderen. Dat de belevingswaarde in sterke mate bepaald wordt door de kleurstelling behoeft geen betoog.

Voor de verduurzaming van de masten heeft Kaal gekozen voor het Dual Cure Chemistry (DCC) systeem dat tijdens de Eurofinish Gent van 2009 gepresenteerd werd op de Innovatieroute.

De toenemende vraag naar duurzame oplossingen en onderhoudsvriendelijke systemen heeft dit mede ingegeven. Omgerekend naar gebruiksduur is een iets duurdere maar beter beschermde mast voordeliger dan een die herhaaldelijk bijgewerkt of zelfs geheel vervangen moet worden wegens corrosieproblemen.

Het driecomponentensysteem DCC heeft als gunstige eigenschappen de goede hechting (uiteraard onder de voorwaarde dat een degelijke voorbehandeling heeft plaatsgevonden, hiervoor is in eigen beheer een schuurmachine ontwikkeld), en een harde laklaag die goed bij te werken is, graffitiwerende en vuilafspoelende eigenschappen bezit en een goed kleur- en glansbehoud biedt. Na vier jaar Florida-test is de restglans nog boven de 80%. Kaal Masten durft tien jaar garantie op de lak te geven, mede omdat hij altijd op een zinklaag aangebracht wordt en er dus geen onderroest optreedt. In twee lagen wordt 100 micrometer laagdikte opgebracht. De

lak heeft een hoog vastestofgehalte van circa zeventig procent, wat scheelt in de oplosmiddelmissie, en vergt geen moffelproces om uit te harden, wat scheelt in het energieverbruik.

De waarde van degelijke oppervlaktetechniek wordt door dit VOM-lid dus proactief uitgedragen. Hopelijk vindt dit zijn weerslag in de openbare ruimte, waarvoor vorig jaar ook de Criteria voor Duurzaam Inkopen van Straatmeubilair als richtlijn gepresenteerd zijn.

MEER INFORMATIE

Kaal Masten
Gasstraat Oost 7, 5349 AH Oss
tel.: 0412-674 747 / www.Kaal.nl